

Vergadering van de gemeenteraad van 11 december 2013

Portefeuillehouder : H.W.J. Coolen

Behandelend ambtenaar : Frank van Beeck

Nummer raadsvoorstel: RAD-000909

Doorkiesnummer : (0495) 575 485

Agendapunt: 11

ONDERWERP

Instemmen met de samenwerking binnen het sociale domein in Midden-Limburg West (Nederweert, Leudal en Weert)

AANLEIDING EN DOELSTELLING

Op 23 april 2013 hebben wij uw raad geïnformeerd over gemeentelijke samenwerking met betrekking tot de decentralisatie van rijkstaken in het sociale domein. Op hoofdlijnen is gekozen is voor het zogenaamde haltermodel Midden-Limburg: samenwerking binnen twee subregio's, Midden-Limburg West en Midden-Limburg Oost, en, waar dit voordelen biedt, opschaling naar Midden-Limburgs niveau. Dit voorstel is een nadere uitwerking van die keuze.

PROBLEEMSTELLING

De decentralisaties (transities) op het terrein van ondersteuning, participatie en jeugd(-zorg) en de daarmee samenhangende transformatieprocessen binnen het sociale domein zijn omvangrijk, complex en gecompliceerd. Met bijgevolg ook de nodige financiële risico's.

In verband hiermee nodigde de minister van Binnenlandse Zaken de gemeenten op 19 februari 2013 uit – vóór 1 juni 2013 - te komen tot congruente 3D-samenwerkingsverbanden op een niveau van minimaal 100.000 inwoners.

Per brief van 12 juli 2013 kondigde de minister een tweede fase aan, om de samenwerking nadere invulling en operationalisering te geven. Concreet doelt hij op:

- Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor dekking financiële risico's;
- Opdrachtgeverschap;
- De juridische structuur.

Dat is nodig om samenwerkingsverbanden zoveel mogelijk per 1 januari 2014 operationeel te laten zijn.

OPLOSSINGSRICHTINGEN

Als logisch vervolg op het besluit over het haltermodel en mede in reactie op het verzoek van de minister hebben de colleges van Nederweert, Leudal en Weert thans een aantal voorstellen uitgewerkt met betrekking tot de aspecten:

1. de juridische structuur voor het samenwerkingsverband ML-West;
2. een gezamenlijke visie op het sociale domein;
3. de projectstructuur in ML-West;
4. de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor risicobeheersing binnen het sociale domein.

1. De juridische structuur voor het samenwerkingsverband ML-West

De notitie "Verkennen van mogelijke vormen van intergemeentelijk samenwerken" inclusief een conceptconvenant (bijlage 1), bevat het advies binnen het sociale domein te kiezen voor een losse, flexibele samenwerking tot 1 januari 2015. Op basis van tussentijdse evaluatie wordt eind 2014 een definitieve samenwerkingsvorm ter instemming/besluitvorming aan uw raad voorgelegd, mede

gebaseerd op de uitkomst van een nader onderzoek naar gezamenlijke risicobeheersing en inrichting van bedrijfsprocessen. Het adagium daarbij is: de vorm volgt de inhoud en niet andersom.

2. Een gezamenlijke visie op het sociale domein in ML-West

De voorbereiding van de drie decentralisaties op het terrein van maatschappelijke ondersteuning, participatie en jeugdhulp is in volle gang. Op de afzonderlijke D's werken we al samen en zijn er al diverse deelproducten (visies, beleidsplannen) vastgesteld of worden binnenkort aan uw raad aangeboden.

Tot op heden is er (nog) geen document opgesteld om de samenhang tussen de drie decentralisaties te markeren. De veranderingen in het sociale domein hebben één gemene deler: het moet anders in Nederland.

De laatste maanden worden termen als participatiemaatschappij, kantelen, zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid veelvuldig gebruikt. De beelden en verwachtingen die we daarbij hebben lopen sterk uiteen. Wat is de (toekomstige) rol van de burger, van instellingen en van de overheid?

De uitgangspuntennotitie "Naar een samenhangend beleid binnen het sociale domein in Midden-Limburg West (Nederweert, Leudal en Weert)" (bijlage 2) is een coproductie van de drie gemeenten en geschreven met de intentie deze ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraden in het samenwerkingsverband Midden-Limburg West. Dit om op die manier als samenwerkingspartners tot een gezamenlijke opvatting over het "wat" op het sociale domein te komen.

De "hoe"-vraag wordt beantwoord in kader- en beleidsnota's en actieprogramma's binnen de drie genoemde beleidsvelden. Ook deze worden door de drie gemeenten in ML-West samen voorbereid. Waar dat zinvol en efficiënt is, wordt opgeschaald naar het Midden-Limburgse niveau, waarmee het haltermodel ML tot zijn recht komt.

De inhoud van de notitie zal verkort en in klare taal worden uitgewerkt in een brochure voor alle burgers en belangstellenden in de gemeenten Leudal, Nederweert en Weert, om daarmee een bijdrage te leveren aan het tot stand komen van de gewenste cultuurverandering. De brochure zal worden verlevendigd met praktijkvoorbeelden (story-telling).

Hiermee wordt tevens een start gemaakt voor een gezamenlijk communicatietraject in 2014, waarin de (meer concrete) gevolgen voor de inwoners centraal staan.

3. De projectstructuur in ML-West

Via de notitie "Projectstructuur sociale domein Midden-Limburg West" (bijlage 2) hebben de drie colleges een structuur vastgesteld die de samenhang binnen de drie decentralisaties (3D) waarborgt. Dit door de toevoeging van een regiegroep voor het gehele sociale domein in ML-West, aan de al bestaande structuur van stuur- en projectgroepen voor de 3 D's. Wij stellen uw raad voor hiervan kennis te nemen.

4. De gezamenlijke verantwoordelijkheid voor risicobeheersing binnen het sociale domein in ML-West

De drie decentralisaties binnen het sociaal domein vormen de grootste decentralisatieoperatie die ooit in Nederland is uitgevoerd. De financiële risico's voor gemeenten zijn groot. Het rijk besteedt nu ruim 10 miljard aan de taken die aan de gemeenten worden overgedragen. Van dat huidige budget wordt 3,7 miljard afgehaald.

Het is van belang om tijdig te anticiperen op wat nodig is om 'in control' te blijven (of te komen) en het afbreukrisico zo klein mogelijk te houden.

De gemeenten Nederweert, Leudal en Weert zijn voornemens een financieel kwartiermaker aan te stellen, die voor ML-West ondermeer:

- een risicoanalyse opstelt;
- maatregelen ter beheersing van risico's voorstelt;
- de projectleiders adviseert bij inkoop en contractering;
- analyseert en adviseert over de organisatorische borging van de controlfunctie binnen het sociale domein.

Voordat de colleges van de drie gemeenten besluiten over het aanstellen van een financieel kwartiermaker, wordt een quick-scan uitgevoerd. De projectopdracht hiervoor is ter kennisname

bijgevoegd (bijlage 4). De gemeenten in Midden-Limburg Oost hebben besloten bij deze opdracht aan te sluiten.

COMMUNICATIE

Punt 2 vormt de start voor een gezamenlijk communicatietraject in 2014. Daar wordt een plan van aanpak voor opgesteld.

EVALUATIE

De samenwerking in Midden-Limburg West wordt eind 2014 geëvalueerd.

ADVIES RAADSCOMMISSIE

- Het advies van de raadscommissie Welzijn is:
 - ◆ voorstel rijp voor behandeling in de raad;
agenderen als hamerstuk.
- Nadrukkelijke en/of afwijkende standpunten fracties:
 - ◆ Het **CDA** vindt dat dit betrokken moet worden bij SML. Het is een structuurorganisatie en bekeken moet worden hoe zich dat verhoudt tot het voorstel over SML in de commissie EZ. **WL** geeft aan dat vanwege de daadkracht dit onderdeel bewust uit SML is gehouden.

VOORSTEL COLLEGE

Met het oog op de in ontwikkeling zijnde samenwerking binnen het sociale domein in Midden-Limburg West:

1. besluiten om:

- a. in te stemmen met het aangaan een publiekrechtelijke samenwerking tussen de colleges van de gemeenten Nederweert, Leudal en Weert ("de regeling zonder meer" op basis van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een convenant zonder openbaar lichaam, gemeenschappelijk orgaan of centrumgemeente, conform het bijgevoegde convenant);
- b. het netwerkconcept te hanteren als werkmodel dat geldt tot 1 januari 2015 bij de regionale samenwerking binnen het sociale domein;
- c. het netwerkconcept aan het einde van 2014 te evalueren en, zo nodig, aanpassing van de vormgeving van de regionale samenwerking per 1 januari 2015.

2. besluiten om de notitie "Naar een samenhangend beleid binnen het sociale domein in Midden-Limburg West (Nederweert, Leudal en Weert)" vast te stellen;

3. kennisnemen van het besluit van het college van 5 november 2013, samen met de colleges van Nederweert en Leudal een regiegroep "sociale domein Midden-Limburg West" in te stellen en de portefeuillehouder Wmo en Jeugdzorg aan te wijzen als coördinerend wethouder voor het sociale domein ten behoeve van de regiegroep;

4. kennisnemen van de projectopdracht "Quick-scan risicobeheersing decentralisatieopgaven sociale domein".

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 5 november 2013;

b e s l u i t :

1.
 - a. in te stemmen met het aangaan van een publiekrechtelijke samenwerking tussen de colleges van de gemeenten Nederweert, Leudal en Weert ("de regeling zonder meer" op basis van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een convenant zonder openbaar lichaam, gemeenschappelijk orgaan of centrumgemeente, conform het bijgevoegde convenant);
 - b. het netwerkconcept te hanteren als werkmodel dat geldt tot 1 januari 2015 bij de regionale samenwerking binnen het sociale domein;
 - c. het netwerkconcept aan het einde van 2014 te evalueren en, zo nodig, aanpassing van de vormgeving van de regionale samenwerking per 1 januari 2015;
2. de notitie "Naar een samenhangend beleid binnen het sociale domein in Midden-Limburg West (Nederweert, Leudal en Weert)" vast te stellen.
3. kennis te nemen van het besluit van het college van 5 november 2013, samen met de colleges van Nederweert en Leudal een regiegroep "sociale domein Midden-Limburg West" in te stellen en de portefeuillehouder Wmo en Jeugdzorg aan te wijzen als coördinerend wethouder voor het sociale domein ten behoeve van de regiegroep;
4. kennis te nemen van de projectopdracht "Quick-scan risicobeheersing decentralisatieopgaven sociale domein".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 11 december 2013.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans